

שגרירה הכא של ישראל בפאריס יהיה, כפי הנראה, אלוף היום בן-דוד, שפרש השבוע מתפקידו כראש אגף כוחי אדם כמטה הכללי. "חבד" היה מזכירו הצבאי של דויד בן-גוריון, והוא יצטרף עתה לשורה של אנשי מערכת הבטחון לשעבר, המכהנים כשגרירים בבון, וינה, בוקארסט, לונדון וזאג.

צפוי מילווה חובה. המילווה יוצג כמס על הון, כדי ליצור את הרושם שהוא מיועד לפגוע רק בבעלי-ההון הגדולים. התוצאה הישירה הצפויה: יגבר זרם הברחת ההון לחו"ל, תוך עלייה בשער הדולאר השחור.

מחירו מוצרים רבים בשיק המקומי יעלו. אחת הסיבות: האוצר יגביר בכך את תמיכתו בייצוא של סחורות, הנמכרות במחיר מוזל בחו"ל תמורת אפשרות למכור את מוצרי אותם היצרנים במחירים גבוהים בארץ. באין חשש של תשלום תוספתי-יוקר, לא ילחץ האוצר למניעת עליית-המחירים.

שתיקתו של איסר הראל היא זמנית. הממונה-לשעבר יפסיק בינתיים את התקפותיו הפומביות על לוי אשכול, יתמסר לכתיבה, יחזור לאחד מן ההתקפה מחודשת, למרות הלחץ המפאיי שנועד להשתיקו. נושאי הכתיבה: אישיותו של ישראל בר, המנוח, וצורת הממשל של אשכול.

הופעתו הקרובה של ספרו של ישראל בר תתרווה בפורי מוס ציבורי מחודש. נושא הפולמוס לא יהיו דעותיו של בר, כי אם בעיקר אישיותו ועברו. בין השאר, תועלה תביעה לחקור כיצד הגיע תוכנו של התיק הסודי של בית-המשפט ה' מחו"ל, אשר דן את בר, לידעת כמה מ' משמצי, שפירסמו חלקים ממנו.

עם שובו מחו"ל של מני הל, "קול ישראל", חנוך גיבתון, צפויים שינויים בהנהלת הטיבת החדשות של רשות השידור. הסיכסוך סביב גניזתו של המיני רק של בורגיבה יפיע גם על ריאורגניזציה זו. בין השאר ייבצע סופית ר' החלטי, כי כל פניה אל מנהלי משרד דיס ושל פקידים בכירים — הבאים ב' דרישות לשנות או לבטל ידיעה בחדשות — תיעשה אך ורק דרך מנהל חטיבת החדשות, ולא בפניה אל עורך החדשות. גם פניות אל מנהלי קול ישראל שמוחץ לחטיבת החדשות — כפי שקרה הפעם — תופסקנה. אולם כל זה לא ימנע תכ' תיבים של משרד ראשי-הממשלה לקב' עת תוכן השידורים.

מתבטלת פערה עזה בי קרב המיעוט הדרוזי. המוקד: הפקעת קרקעות של כפרים דרוזיים ב' גליל. צעירי העדה, שרבים מהם שירתו בצה"ל, רואים בכך הפרה גסה של הב' סחוט הממשלה, כי היא תשריין להם מלוא זכויותיהם האזרחיות. באסיפות שנערכו בשבועות האחרונים בכפרים אלה, נשמעו קולות הקוראים להפסקת ההפרה בין הדרוזים לבין יתר האור' חים הערביים, ויחד עם זה ביטול חובת השרות הצבאי של צעירים דרוזיים.

נבחרת הכדורסל של ישי ראל לא תשתתף במשחקי עמי אסיה, שיערכו בחודש דצמ' בר כבאנקוק. הסיבה: הנבחרת מורכבת בעיקר משחקני מכבי והפועל תל-אביב, וראשי שתי הקבוצות מעדיפים לשחק באירופה במקום באסיה. אנשי הפועל תל-אביב, אלופי ישראל בכדורסל, שואפים להשתתף במשחקי גביע אירופה לקבוצות אלופות. ואנשי מכבי תל-אביב, מחזיקי גביע המדינה בכדורסל, מתכוונים להשתתף במשחקי גביע אירופה לקבוצות מחזיקות גביע. ברור שה' אינטרס של הקבוצות יכריע.

מידרשת שרהיבוקר תשוב לחדשות. מנהל המידרשה, סגן אלוף-לשעבר אברהם צביון, שיכנע את פעילי קרן הנגב לתת לו יד חופשת לביצוע פיסורים בין עובדי המידרשה. אחרי שמורים אחדים נאלצו לעזוב, הוא ירחיק גם כמה מוותיהם העובדים. כדי להצדיק את הפיסורים, הנובעים מהתנג' שיותו אישיות, שוב יופצו בהתחבא סיפורים על התנהגות בלתי-מוסרית ופרועה בשטח המידרשה. ייתכן שהעניין יגיע לבירור משפטי.

המשבר בענף המזונאות יעמיק. בעלי בתי-המלון ידרשו טובסדיה ישירה על הכנסותיהם במטבע זר. סימן נוסף של משבר זה: בעלי בית המלון קיסריה יסתלקו מן הבעלות עליו. המלון יימכר בקרוב למשקיעים זרים, בהשתתפות ממשלת ישראל.

ביקור בקולנוע תל-אביבי ענה להיות הרבה יותר נעים מאשר בעבר. נוכח ההצלחה הגדולה של קולנוע הסינרמה החדיש, החליטו מספר בעלי אולמות קולנוע לכצע חיידשים וייעולים: הכיסאות המיושנים יוח' לפו בכורסות מרופדות בטורים מרווחים. כמו כן יוגדל סגל הסדרנים, לשם שמירה טובה יותר על הסדר.

העם

תגמול מוחץ

אין דבר פופולרי יותר בישראל מ' אשר פעולת-תגמול. זה הוכח בתקופת בן-גוריון — וזה הוכח מחדש השבוע. תשוקת-התגמול היא אחד היצרנים ה' עמוקים ביותר של האדם. האינסטינקט שלו מתקומם נגד מצב בו עושה הפושע את שלו, ואינו בא על עונשו.

ביום חמישי האחרון, בשעה ארבע אחרי-צהריים, עמדה קבוצה של קרובים וידידים מסביב לקבר פתוח בטבריה, בו היתה מוטלת גופת אחד משני הצעירים שנהרגו בעלות מכוניתם על מוקש בגבול אלמגור. כאותו רגע רעמו מעבר לכינרת התותחים והתפוצצו הפצצות של פעולת-התגמול. "אנחנו נוקמים את דמך!" צעק אחיו של ההרוג לתוך הקבר.

זה היה אינסטינקט פשוט ואנושי. אי אפשר היה להתחכם עם אינסטינקט זה. ספק חמור. אולם ממשלה עומדת מעל

מוע אש בשדות!

לארבע פעולות. בהן נהרגו שני ישראלים? מניין באו החבלנים? לכאורה, אין כל הוכחה כי החבלנים והרוצחים אמנם באו משטח סוריה. ההוגים הסובייטיים מצ' ביעים על עובדה זו, מעלים את האפשרות כי החבלנים פועלים בשליחות אמריקאית, וכי באו מלכונן ואף משטח ישראל עצמה. גירסה זו אינה סבירה. מבצעי הפעולות בסביבות יכלו אמנם לבוא משטח לבנוני, אולם אין כל ספק כי מניחי המוקש ליד אלמגור באו משטח סוריה.

ברם, אין כל בטחון כי אכן פעלו ב' השראת ממשלת דמשק, או אף בהסכמתה. כי בסוריה נערך עתה מאבק חריף ביותר מאחורי הקלעים, בין סיעות שונות של מפלגת אל-בעת. בקדרה זו בוחשים גורמים רבים. יכול בהחלט להיות כי המפקד ה' מקומי בגבול הישראלי פועל בהשראת גורמים המעוניינים להפיל את הממשלה ה' סורית הקיימת. תוך שיתוף-פעולה עם גורמים מערביים.

מכאן האשמה החריפה של המחנה ה' קומוניסטי, כי ישראל שותפה לקשר בינ' לאומי שמטרתו להפיל את המישטר הנוכחי בדמשק (בדומה לקשר הבינלאומי להפלת עבד-אל-נאצר, שהביא למיבצע סואץ-סיני). גירסה זו טוענת כי גם מבצעי פעולות החבלה וגם ממשלת ישראל שותפים לקשר מחובם, ביוזמה אמריקאית ו/או סעודית, מתואם להפיל את השלטון המהפכני ה' גוכחי בדמשק.

הסתייגות מ'אליפתח". אפילו אין שמץ של אמת בגירסה זו, אין זה לטובת ישראל שיינתנו לה מהלכין. כי היא מעמיקה את התהום בין ישראל ובין המדינות ה' ערביות המהפכניות. בין ישראל והמחנה האפראזיאטי ובין ישראל וברית-המועצות. התנהגותה של ממשלת דמשק בעת ה' תקרית היתה עשויה לתת תנופה לגירסה זו. כי דמשק:

● לא ענתה להפצצה הישראלית, לא הפגיזה את היישובים הישראליים הסמוכים. אי-תגובה זו יכלה לנבוע מחישוב פוליטי או מחולשה, אך על כל פנים היא מעידה כי דמשק אינה מעוניינת בחימום הגבול. ● זו פעם הראשונה פירסמה ממשלת דמשק השבוע הודעה מפורשת הכופרת ב' אחריותה למעשי-החבלה בישראל, והמהווה הסתייגות ברורה מאירגון אל-פתח. (יחד עם זאת לא הודיעה דמשק על מאסר אנשי אל-פתח, ולא גינתה את אל-פתח כאירגון המשרת את האימפריאליזם המערבי. יתכן שאין היא מעזה לעשות כן, מחשש מן היראה כנועץ סכין בגב ערביי פלסטין.)

אקט של מוחצות. על רקע זה, האם היה זה מן התבונה ליוזם פעולת-תגמול חפוזה — תוך 24 שעות אחרי חיידוש פעולות-החבלה.

אילו נהגה הכמשלה כפי שנהגה לפני חודשים, היתה דוחה את התגמול, מפעילה לחץ באמצעות גורמים שלישיים (כגון ברית-המועצות), נותנת לשלטון הסורי עצמו שהות להוכיח עם הוא מוכן לפעול לבלימת פעולות-החבלה.

התגמול המידי נתן פתחון-פה לעתונים רבים — גם בארצות-הברית — שרמזו בבירור כי הפעולה, לא באה כלל כתגמול, אלא שמעשי-החבלה שימשו רק תירוץ ל' פעולה נגד הסיית הירדן שתוכננה מראש. גירסה זו קיבלה אישור נוסף בעיקבות חיסר-הפרופורציה בין מעשי-החבלה לבין פעולה איורית, שהיא אקט של מלחמה. אפילו צודקים כל שאר נימוקי ממשלת ישראל, ספק אם היה צורך בתגובה כה מוחצת.

יאיטנאם שניה. הפעלת חילי-האוויר דווקא בשעה זו יכולה להביא לישראל נזק מדיני חמור ביותר. כי כל אדם בעולם רואה הקבלה ברורה בין הפעלת מטוסי ישר' ראל נגד סוריה לבין הפעלת מטוסי ארצות-הברית נגד צפון ויאיטנאם.

הקבלה זו לא נעלמה. בלי ספק, מעיני המתכננים הישראליים עצמם. אולי סברו שהיא תועיל לסתימת פה האמריקאים, ש' אינם יכולים להתלונן על הפעלת שיטות שהומצאו עליהם דווקא. אולם לעומת שיקול קצר-טוח זה ישנו שיקול חשוב לאין-שיעור יותר: כמעט כל העולם מגנה את ההפצצות האמריקאיות בויאיטנאם. זיהוי ישראל עם שיטה זו, בשעה זו, הוא מעשה-איחלת.

מול ההפצצות האמריקאיות התייצבו כל המחנה הקומוניסטי, כל המחנה האפרו-אסיאתי, צרפת, רוב דעת-הקהל הבריטית

ליאינסטינקטים עיתרים. היא חייבת לפעול על פי ההגיון הצלול של האינטרס הממלכתי. האם תאמה פעולת השבוע אינטרס זה? הדבר היה מוטל בספק חמור. ספק זה נגע לפעולה עצמה, לעיתוי שלה ולעוצמתה.

ברוך פסקו הפפצות? קדמה ל' פעולה זו השתלשלות ממושכת. לפני חודשים הגיעו פעולות אל-פתח לשיא חדש. בישראל היה קיים לחץ חזק למען פעולת-תגמול. הממשלה לא ענתה ללחץ זה, ואכן נפסקו הפעולות.

מה גרם לכך? הסיבות היו ידועות בחוגי יודיעיבר:

● ברית-המועצות התערבה בשקט אך בתוקף, לחצה על הממשלה הסורית לאחוז באמצעים לבלימת פעולות אל-פתח. הממשלה הסורית הנוכחית, מאז הפיכה האחרונה, קרובה לברית-המועצות, ואף שיתפה קומ' ניססים מקומיים בהנהגה.

● ממשלת סוריה עצמה הבהירה כי אינה מעוניינת בחימום הגבול, ולשם כך אף מסרה הודעה שיכלה להתפרש כהסתייגות והירה מפעולות אל-פתח. הודעה כזאת אינה יכולה להינתן בנקל, אחרי שסוריה ניהלה במשך שנים ארוכות תעמולה מלחמתית אוטי-ישראלית קיצונית, ואף נתנה את חותמה אל-פתח.

אם כך, מה גרם לפתע להתלקחות חדשה של פעולות אל-פתח, שהביאה תוך 24 שעות